

ŚWIAT ODCZUWANY RÓŻNORODNIE

Specjalne potrzeby edukacyjne dzieci

Artykuł dla lektorów języków obcych

pdf

Dzieci różnorodne, czyli jak poradzić sobie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi naszych małych kursantów

Wyobraźcie sobie taką sytuację: lektor pieczołowicie przygotował się do zajęć i nastawiony na sukces pojawił się na lekcji. W pierwszej grze dzieci muszą udzielać odpowiedzi, stojąc na jednej nodze, a Mikołaj zamiast wykonać polecenie – wygłupia się. W drugim ćwiczeniu kursanci w parach, oparci o siebie plecami, mają zadawać sobie pytania, a tu nagle Marta krzyczy, że nie będzie się w to bawić. Na domiar złego Krzysć całą lekcję siedzi z dziwnie podwiniętymi nogami i śpiewa coś pod nosem.

No okropne te dzieci, prawda?

A jeśli wcale nie są okropne, tylko **mają inne potrzeby**? Czy jeśli lektor dowie się, że Mikołaj ma problem z zaplanowaniem ruchu, Marta słabo słyszy, a Krzysć ma zaburzenia integracji sensorycznej, to pomoże mu to spojrzeć na maluchy inaczej?

Pracując z dziećmi, warto wiedzieć czym są **specjalne potrzeby edukacyjne**, jak w trakcie zajęć możemy wspierać uczniów, którzy je mają i jak się do tego wszystkiego przyczyniają **zmysły**. W powtarzanym często zdaniu – „Nie ma dzieci niegrzecznych” jest sporo prawdy. Maluch, którego potrzeby są zaspokojone i który czuje się bezpiecznie, nie będzie notorycznie przejawiał zachowań niepożądanych. Podobnie jak dorosły, dziecko, które czuje się komfortowo, chętnie dopasowuje się do wymaganych norm. Jeśli podejmiemy próbę zrozumienia powodów, dla których nasz uczeń w konkretnej sytuacji podejmuje określone działanie, możemy bardzo dużo zyskać. Po pierwsze **wybędziemy się frustracji** wynikającej z braku efektów nauczania, mimo włożonego przez nas wysiłku. Każdy nauczyciel lubi być postrzegany jako skuteczny i chciałby móc sam siebie również tak postrzegać. Niestety bez pewnej indywidualizacji pracy może się okazać, że cała para idzie w gwizdek, a uczeń jak nie wiedział tak nie wie. Ponadto umiejętność dobrania form nauczania daje lektorowi **poczucie sprawczości**, a to z kolei przekłada się na **efekty edukacyjne i satysfakcję z pracy**. Gra wydaje się więc warta świeczki.

Należy przy tym pamiętać, że lektor zazwyczaj nie jest ani nie musi być psychologiem czy terapeutą. Nie chodzi o to, żeby diagnozował podopiecznych, natomiast rozwijając świadomość dotyczącą trudności rozwojowych, może ułatwić pracę i sobie, i dzieciom i zadbać o dobrą komunikację między obiema stronami. Budowanie **bazy wiedzy**, jak ta zawarta w kursie „Świat odczuwany różnorodnie”, pozwala wpleść drobne zmiany w tok naszych normalnych zajęć tak, aby żadne z dzieci nie czuło się wyrzucone poza nawias. Przy okazji kursanci bez zaburzeń prawdopodobnie będą zachwyceni zróżnicowaniem form pracy!

Naszą rzeczywistość **postrzegamy zmysłami**: smaku, węchu, słuchu, wzroku i dotyku. Gdy nie mamy żadnych zaburzeń w obrębie funkcjonowania zmysłów, nie zawsze widzimy między nimi powiązania. Działamy prawidłowo, ponieważ nasze uszy wychwytyją dźwięk nadjeżdżającego samochodu, oczy pozwalają nam zobaczyć czy rzeczywiście jedzie, a dzięki współpracy między zmysłami na czas zatrzymamy się w bezpiecznym miejscu. Ale to wszystko nie jest takie oczywiste dla dzieci z zaburzoną percepcją czy integracją sensoryczną, bo ich ucho, oko i mózg nie komunikują się z taką łatwością. Nie znaczy to, że w tej sytuacji nie mają szansy sobie poradzić. Nasze organizmy mają imponujące zdolności kompensacyjne. Osoby niewidzące używają dotyku by czytać brajlem, niedosłyszające uczą się postrzegać dźwięk czy hałas poprzez drgania, które wyczuwają. Dzieci z zaburzeniami także mogą dobrze funkcjonować, o ile nauczymy je, jak to robić. A jest o co walczyć, ponieważ szacuje się, że specjalne potrzeby może wykazywać **ponad 20% naszych uczniów**. Z powodu zmian cywilizacyjnych ta liczba ciągle rośnie. Wydawać się może, że nie ma powiązania między rzadszą okazją do zabawy piaskiem, a trudnościami w nauce pisania. Nic bardziej mylnego – to są naczynia połączone. Wypracowanie małej motoryki we wczesnym dzieciństwie bardzo ułatwia późniejszą edukację.

Z przedstawionych informacji jasno wynika, że **zadbanie o siebie i o dzieci** w kontekście zmysłów jest sprawą absolutnie kluczową. Co możemy zrobić na zajęciach z maluchami?

Z pomocą przychodzą **przerwy na odpoczynek zmysłów!**

Wystarczy 1–2 przerwy w czasie zajęć. Ich długość nie przekracza 10–15... sekund! To pocieszające, prawda? Tyle jesteśmy w stanie wpleść w nasze lekcje bez większego problemu.

W czym to pomoże?

Ułatwi koncentrację tym uczniom, którzy już powoli się „wyłączyli”, ponieważ ich zmysły nie dawały rady utrzymać wysokiego tempa pracy. Zahamuje wybuch dziecka z ADHD czy z zaburzoną integracją sensoryczną, jeśli na czas zaobserwujemy, że wzbiera w nim napięcie i zaproponujemy taką formę rozładowania go. Przy okazji cała klasa skorzysta na zmianie dynamiki zajęć. Taki „reset” głowy pozwoli dzieciom z nowym entuzjazmem podejść do kolejnego zadania.

Oto trzy ćwiczenia – **PRZERWY NA ODPOCZYNEK ZMYŚLÓW**, które warto regularnie wplatać w swoje zajęcia i to nie tylko z najmłodszymi kursantami.

01

„**Z punktu na punkt**” to odpoczynek dla zmysłu wzroku. Prosimy dzieci, aby popatrzyły na jeden punkt w sali (np. okno), wzięły 1–2 spokojne oddechy, następnie przesunęły wzrok (tylko wzrok) na kolejny punkt w sali (np. drzwi), wzięły 1–2 spokojne oddechy i ponownie przesunęły wzrok na kolejny punkt w sali (np. punkt na ścianie – kontakt, etc.), po czym po raz ostatni wzięły 1–2 spokojne oddechy. Po zakończonej serii 3 punktów i towarzyszących im oddechów wracamy wzrokiem przez wszystkie z nich, zatrzymując się każdorazowo na 1–2 oddechy. Możemy to oczywiście zrobić w języku uczonej na zajęciach.

02

„**Ustysz swój oddech**” to zabawa, która pozwala przeprowadzić odpoczynek dla zmysłu słuchu. Przez 2–3 sekundy słuchamy swojego oddechu. Warto zwrócić uwagę, **żeby nasze oddechy były spokojne**. Zamodelowanie jak ma wyglądać wykonanie zadania pomoże dzieciom zrozumieć, jak poprawnie je wykonać.

03

„**Leniwa ósemka**” to aktywność przy której odpoczywa nasz mózg. Polega ona na niespiesznym kreśleniu w poziomie kształtu cyfry 8. Z młodszymi dziećmi rysujemy w powietrzu, ze starszymi wykorzystujemy poziomą płaszczyznę jak stół czy podłoga. Czym kreślimy? Palcem, stopą, głową, a nawet językiem, przy czym najłatwiej zacząć od palca. Dobrze jest wykorzystać obie strony ciała, czyli rysować najpierw np. lewą, a później prawą ręką po 3–4 razy. **To ćwiczenie nie tylko pomaga odpocząć wszystkim naszym zmysłom, ale także poprawia komunikację między naszymi półkulami mózgowymi.**

To jak? Który z tych pomysłów przetestujesz na zajęciach jako pierwszy? Wybierz jedną z propozycji i planując zajęcia w najbliższym tygodniu dopisz ją do swojego planu lekcji.

Pamiętaj, żeby dać dzieciom czas na **przywyknięcie do nowych typów zadań**. Być może będą potrzebowały lekcji, żeby przyzwycząić się do przerw na odpoczynek zmysłów. Z czasem na pewno zobaczysz efekty.

Kurs online

„Świat odczuwany różnorodnie”

Zdobądź jeszcze więcej wskazówek na temat specjalnych potrzeb edukacyjnych dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym! Zamów kurs online i dowiedz się, w jaki sposób krok po kroku wdrażać skuteczne rozwiązania na prowadzonych przez Ciebie zajęciach, tak aby potrzeby wszystkich dzieci były zaspokajane, co podniesie skuteczność nauczania i ułatwi zarządzanie grupą.

Zamów kurs:

<http://roznorodnie.edubears.pl/>

Dla kogo jest ten kurs?*

Kurs przeznaczony jest dla:

- nauczycieli i lektorów języków obcych, uczących dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.

* Obecnie kurs dostępny jest wyłącznie dla lektorów Akredytowanych Centrów Metody Teddy Eddie i Savvy Ed.

Korzyści

1. Będziesz potrafił rozpoznać specjalne potrzeby edukacyjne dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.
2. Dopasujesz formy przeprowadzania zajęć do specjalnych potrzeb edukacyjnych dzieci, co wpłynie na efektywność nauczania.
3. Będziesz właściwie reagować na tzw. trudne zachowania, wynikające ze specjalnych potrzeb edukacyjnych Twoich wychowanków.
4. Zadbasz o potrzeby zarówno dzieci, jak i swoje.
5. Zmniejszysz poziom stresu, a zwiększysz poziom swojej sprawczości.
6. **Brzmi ciekawie? DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ!**

Poznaj specjalne potrzeby edukacyjne swoich uczniów
i zacznij stosować sprawdzone oraz skuteczne rozwiązania!

Zamów kurs!

Zespół metodyczny Edu Bears

W Edu Bears wierzymy, że nauczanie języka obcego to nie tylko praca, ale przede wszystkim **prawdziwa pasja i sposób na życie**. Dla lektorów pracujących z naszymi metodami:

Teddy Eddie – angielski dla dzieci w wieku 2-7 lat

Savvy Ed – angielski dla dzieci w wieku 7-10 lat

Edward's League – angielski dla dzieci w wieku 11-14 lat

przygotowaliśmy **przejrzystą ścieżkę rozwoju**, dzięki czemu mogą zdecydować, czy chcą podjąć z nami nowe wyzwania zawodowe.

Zobacz kilka możliwości:

1. TELS / SELS / ELLS (Teddy Eddie / Savvy Ed / Edward's League Lesson Supervisor) – jest członkiem zespołu metodycznego Edu Bears i ma za zadanie wspieranie lektorów w pracy daną metodą i realizowaniu jej założeń. Pracuje zdalnie, omawiając lekcje w dogodnych dla siebie godzinach.

2. TETT / SETT / ELTT (Teddy Eddie / Savvy Ed / Edward's League Teacher Trainer) – jako pierwszy wdraża lektorów do pracy daną metodą, prowadząc warsztaty szkoleniowe na żywo lub online. W sezonie szkoleniowym podróżuje do miast, w których organizowane są szkolenia.

3. Kreator contentu online – współpracuje z zespołem metodycznym Edu Bears w zakresie tworzenia wartościowych treści cyfrowych skierowanych do lektorów, rodziców i szkół partnerskich. Tworzy wpisy na blog i/lub media społecznościowe Edu Bears.

Ale to nie wszystko! Zainteresowanym udzielamy również wskazówek na temat tego, jak zostać członkiem zespołu egzaminacyjnego wg wytycznych Cambridge Assessment English.

Ambitne i niebanalne metody nauczania, stałe wsparcie metodyczne, webinary i kursy – **wiemy, jak ważni są lektorzy i dbamy o ich potrzeby!**

Poznaj nas:

<https://edubears.pl/zespol-metodyczny/>

Odwiedź naszą grupę na Facebooku
i daj się zainspirować:

<https://www.facebook.com/groups/EduBearsTeachers>

Potrzebujesz więcej wskazówek?

Skontaktuj się z nami.

Ewelina Lipian
Method & Teacher Trainer Specialist
+ 48 609 561 563
ewelina.lipian@edubears.pl

**Odwiedź nasz
fanpage:**
facebook.com/EduBearsPL

www.edubears.pl